

Meripolitiikkaa

Jussi Soramäki
EU-erityisasiantuntija
Valtioneuvoston kanslia

Meriklusterilla menee nyt hyvin. Varsinais-Suomessa ja Uudellamaalla on ollut jo jonkun aikaa osaajista pulaa ja tilauskirjat ovat täynnä. Suomen meriklusterille tulee jatkuvasti uusia positiivisia haasteita. Autonomisten alusten testialue Selkämerellä on perustettu ja se vetää uudenlaista merenkulkua kehittäviä yrityksiä. Tulevaisuuden näkymät ovat hyvällä mallilla.

Juuri tällaisella hetkellä on hyvä pohtia miten asioita tulevaisuudessa hoidetaan ja mitkä ovat Suomen strategisia tavoitteita. Valtioneuvoston kanslia eli pääministerin oma ministeriö asetti viime vuonna ohjausryhmän, jonka tarkoituksena on laatia Suomelle uusi Itämeristrategia ja kehittää Suomen meripolitiikkaa. Työryhmää vetää valtiosihteeri Paula Lehtomäki ja sen ensimmäinen tavoite, Suomen Itämeristrategia, on tarkoitus esitellä valtioneuvostolle tänä syksynä. Strategiatyön tuloksista viestitään laajalti myöhemmin kun päätös on tehty.

Seuraavaksi ryhmässä on tarkoitus arvioida Suomen meripolitiikkaa ja sen kehittämistä yleisemmin. Ohjausryhmä miettii lisäksi sitä, miten meripolitiikkaan liittyvät vastuut eri ministeriöiden välillä jaetaan parhaiten ja miten yhteistyö sujuisi entistä paremmin.

Mutta mitä sektoreita meripolitiikka sisältää? Vaihtoehtoja on paljon. Laaja määritelmä sisältää kaikki toiminnot jotka tavalla tai toisella tukeutuvat mereen.

Suomessa meripolitiikkaa hoitaa monta ministeriötä: valtioneuvoston kanslia, ulkoasiainministeriö, sisäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö ja ympäristöministeriö. Jokainen näistä tekee omaa tärkeää työtään meripolitiikan tavoitteiden edistämiseksi. EU-tasolla tilanne on samanlainen: komissiossa meripolitiikkaan liittyviä asioita hoitaa kuusi eri pääosastoa. Lisäisikö keskittäminen tuloksellisuutta ja tehokkuutta?

Rahoituksesta pitää myös keskustella. Meripolitiikan sektoreita tuetaan useista eri lähteistä. Euroopan meri- ja kalatalousrahastolla on EU:n meripolitiikan kansallisen toimeenpanon tukemiseksi jonkun verran rahaa kaudelle 2014–2020, josta osa on kansallista rahoitusta. Neuvotteluissa uusista rahoituskehyksistä päätetään jatketaanko meripolitiikan rahoitusta myös tulevaisuudessa.

Valtioneuvoston kanslia vetää meripolitiikan rahoituksen ohjausryhmää, joka antaa suosituksen rahoituksen myöntämisestä eri hankkeille. Useita hankkeita on aloitettu, jotka tukevat meripolitiikan tavoitteita Suomessa. Mielenkiintoisia uusia hankkeita on pystytty rahoittamaan. Aloitetuista hankkeista nousee esille kaikille sektoreille hyödyllinen avoimeen dataan perustuvan meriportaalin perustamiseen liittyvä hanke, jolla tarjotaan tietoa mahdollisemman tehokkaasti kaikkien tarvitsijoiden käyttöön. Lisäksi monista rahoitetuista hankkeista voi mainita merellisen monialaonnettomuuden hallintajärjestelmän

kehittämiseen liittyvän hankkeen onnettomuusvahinkojen minimoimiseksi. Merialuesuunnittelua käynnistetään koko Suomen rannikon mitalla parhaillaan. Tätä tukemaan on käynnistetty useita merialuesuunnittelua tukevia hankkeita.

Seuraavaksi on tarkoitus päättää meriklusteriin liittyvän osaamiseen ja klusteriyhteistyön kehittämiseen liittyvien hankkeiden rahoituksesta.

Meripolitiikan kehitystyö on tarkoitus aloittaa tänä syksynä keskustelutilaisuudella, jonne toivotaan mahdollisimman laajaa osanottoa. Tervetuloa Turkuun keskustelemaan Suomen meripolitiikasta!

Mihin suuntaan Suomen meripolitiikkaa luovitaan nyt ja tulevaisuudessa?

Kirjoittaja toimii muiden töiden ohella meripolitiikan rahoituksen ohjausryhmän puheenjohtajana ja Itämeri- ja yhdennetyin meripolitiikan ohjausryhmän sihteerinä.

Aiemmin sarjassa julkaistut kirjoitukset löydät [täältä](#).